

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1895

Vragen van de leden **Van der Vlies** (SGP), **Rouvoet** (ChristenUnie) en **Ormel** (CDA) aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de abortusboot van Women on Waves*. (Ingezonden 16 juni 2004)

1
Wat is uw visie op de uitspraak van de rechtbank Amsterdam inzake de vergunningverlening aan Women on Waves, waarin het besluit de vergunning te weigeren is vernietigd wegens het ontberen van een deugdelijke motivering?¹

2
Bent u voornemens hoger beroep in te stellen tegen deze uitspraak? Zo neen, waarom niet?

3
Deelt u de mening dat de wettelijke vereisten dienen te worden nageleefd, en dat het daarom ongewenst is de verplichting tot een samenwerkingsovereenkomst met een ziekenhuis in de omgeving buiten werking te stellen?

4
Deelt u tevens de mening dat er in de omstandigheden die aan de orde zijn in deze kwestie geen rechtvaardiging is gelegen om op dit punt een onderscheid te maken tussen gevestigde en mobiele klinieken?

5
Biedt de huidige Nederlandse wet- en regelgeving voldoende mogelijkheden om mobiele klinieken op zee en op het land tegen te gaan, vanwege te verwachten problemen inzake medische en verpleegkundige kwaliteit, de naleving van wettelijke vereisten als de vijf-dagentermijn, nazorg en het toezicht hierop? Zo neen, bent u bereid nadere regels te stellen, mede in het licht van de eerder door u geplaatste vraagtekens bij de context waarin de zorg wordt verleend?²

6
Bent u van mening dat in het algemeen moet worden voorkomen dat op een onder Nederlandse vlag varend schip, of met behulp van een kliniek op een voertuig met een Nederlands kenteken, via een vergunning zwangerschappen worden afgebroken van vrouwen uit andere landen, waaronder lidstaten van de Europese Unie, in strijd is met de in die landen geldende wet- en regelgeving? Zo ja, op welke manier denkt u dit te bevorderen?

7
Hoe oordeelt u over de opmerkingen van de rechtbank over de territoriale beperking van de vergunning? Deelt u de mening dat moet worden voorkomen dat via een Nederlandse vergunning voor een mobiele kliniek, anders dan op zee, alsnog

mogelijkheden worden geboden voor zwangerschapsafbreking bij burgers van andere landen, waaronder medelidstaten van de EU?

8
Mocht Women on Waves deze zomer opnieuw besluiten uit te varen, op welke wijze denkt u dan toezicht te houden op de op het schip aangeboden verrichtingen? Ziet u mogelijkheden alsnog te komen tot intrekking van de verleende uitzonderingsmogelijkheid om overtijdbehandelingen toe te passen en abortuspillen te verstrekken?

¹ Rechtbank Amsterdam, 1 juni 2004, AWB 02/3538; de Volkskrant, 11 juni jl.

² Aanhangsel Handelingen nr. 1688, vergaderjaar 2002–2003, vraag 6.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Ross-van Dorp** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport). (Ontvangen 9 juli 2004)

1 en 2
De rechtbank geeft aan dat het Ministerie van VWS een nadere invulling kan geven aan het begrip «in de omgeving van». Een kliniek moet namelijk een samenwerkingsovereenkomst hebben met een ziekenhuis «in de omgeving van» de kliniek. Het nieuwe besluit houdt een verstrekking van een vergunning zoals bedoeld in

artikel 2 van de WAZ in, waarbij nader invulling wordt gegeven aan «in de omgeving van». De Stichting Women on Waves mag volgens het besluit namelijk uitsluitend behandelingen uitvoeren in de mobiele kliniek, indien deze kliniek zich bevindt binnen een straal van 25 kilometer van het Slotervaartziekenhuis te Amsterdam.

Het Ministerie van VWS zal geen beroep instellen, omdat door middel van het nieuwe besluit op voldoende wijze tegemoet gekomen wordt aan de aanwezige bezwaren tegen een vergunning zonder beperking.

3 en 4

Beide stellingen onderschrijf ik.

5 en 6

Terecht wordt opgemerkt dat ik een groot belang hecht aan de context waarbinnen de zorg plaatsvindt. Dat geldt ook niet in de minste plaats voor abortus. In het antwoord op vraag 1 en 2 ben ik ingegaan op het nieuwe besluit op bezwaar. Het nieuwe besluit biedt mijns inziens een voldoende oplossing van de hierboven genoemde bezwaren, zoals een gebrek aan mogelijkheden van toezicht en de context waarbinnen de zorg plaatsvindt.

7

Vrouwen uit landen waar abortus verboden is, kunnen hiervoor tegen betaling en binnen de grenzen van de Nederlandse wet wel terecht in Nederland. Dit is vanaf de inwerkingtreding van de wet al zo geweest. De laatste jaren neemt het aantal buitenlandse vrouwen dat in Nederland een zwangerschap laat afbreken af.

Ik zie het als mijn belangrijkste taak om de wet op een zo zorgvuldige manier te handhaven. De wet heeft als doel om abortus zo veilig en zorgvuldig mogelijk plaats te laten vinden onder bepaalde voorwaarden.

8

Women on Waves heeft de mogelijkheid om overtijdbehandelingen uit te voeren door middel van de abortuspil. Dit betekent dat overtijdbehandelingen niet instrumenteel mogen worden uitgevoerd en dat de abortuspil alleen mag worden gebruikt voor de overtijdbehandeling. Indertijd is vastgesteld dat deze manier van handelen zodanig zorgvuldig is en dat de kans op complicaties zo klein is, dat een uitzondering kon worden

gemaakt. Inmiddels is niet gebleken van onregelmatigheden of onzorgvuldig handelen. Daardoor ligt het niet voor de hand om het beleid te veranderen.